

МІНІСТЕРСТВО ПАЛИВА ТА ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ

СОУ-Н МПЕ 40.1.12.104:2005

НОРМАТИВНИЙ ДОКУМЕНТ

**ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ З ПЕРСОНАЛОМ
ПІДПРИЄМСТВ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКИ.
ПОЛОЖЕННЯ**

Видання офіційне

**ОБ'ЄДНАННЯ ЕНЕРГЕТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ
«ГАЛУЗЕВИЙ РЕЗЕРВНО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ФОНД РОЗВИТКУ ЕНЕРГЕТИКИ»**

Київ 2005

ПЕРЕДМОВА

1 ЗАМОВЛЕНО	Об'єднанням енергетичних підприємств «Галузевий резервно-інвестиційний фонд розвитку енергетики» (ОЕП «ГРІФРЕ»)
2 РОЗРОБЛЕНО	Державним підприємством ДОНОРГРЕС
3 ВИКОНАВЦІ	В. В. Новіков, А. У. Цимбалюк
4 УЗГОДЖЕНО	Першим заступником Міністра палива та енергетики України, Ю. В. Продан Заступником Міністра палива та енергетики України, С. М. Тітенко Директором Департаменту електроенергетики Мінпаливенерго, Ю. І. Улітіч Об'єднанням енергетичних підприємств «Галузевий резервно-інвестиційний фонд розвитку енергетики», В. Т. Коданьова
5 ПРИЙНЯТО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ	Міністерством палива та енергетики України, наказ від 02.11.2005 р. № 559, І. В. Плачков
6 ВВЕДЕНО ВПЕРШЕ	
7 СТРОК ПЕРЕВІРЕННЯ	2010 р.
-
-

© ОЕП «ГРІФРЕ»

Цей нормативний документ не може бути повністю чи частково відтворено, тиражовано і розповсюджено без дозволу ОЕП «ГРІФРЕ»

МІНІСТЕРСТВО ПАЛИВА ТА ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

02 листопада 2005 року

м. Київ

№ 559

Про затвердження та введення в дію нормативного документа "Організація роботи з персоналом підприємств електроенергетики. Положення"

З метою відновлення єдиної системи організації роботи з персоналом на підприємствах і в організаціях електроенергетичної галузі,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити та ввести в дію нормативний документ „Організація роботи з персоналом підприємств електроенергетики. Положення” (далі – Положення), який набирвє чинності через 60 днів з дати підписання цього наказу (додається).

2. Госпрозрахунковому підрозділу Науково-інженерний енергосервісний центр інституту „Укрсільенергопроект” (Білоусов В.І.) внести Положення до реєстру і комп’ютерного банку даних чинних нормативних документів Мінпаливенерго.

3. Об’єднанню енергетичних підприємств „Галузевий резервно-інвестиційний фонд розвитку енергетики” (Гвоздарьова Л.О.) забезпечити видання і надходження необхідної кількості примірників Положення енергетичним компаніям, підприємствам, установам і організаціям відповідно до їх замовлень та фактичної оплати.

4. Визнати такими, що втратили чинність „Правила організації роботи с персоналом на підприємствах и в учреждениях энергетического производства (РД 34.12.102-89), затвержені Міністерством енергетики і електрифікації 23.10.89.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Міністра палива та енергетики – президента Національної акціонерної компанії „Енергетична компанія України” Продана Ю.В.

Міністр

І. Плячков

Ш

Зміст

	Стор.
1 Сфера застосування	1
2 Нормативні посилання	1
3 Визначення термінів. Скорочення	4
4 Загальні положення	6
5 Приймання на роботу	12
5.1 Загальні вимоги	12
5.2 Професійний добір	14
5.3 Первинний медичний (наркологічний) огляд	14
5.4 Вступний інструктаж	15
5.5 Підготовка працівників до початку самостійної роботи	15
5.6 Допуск до самостійної роботи	16
6 Робота з працівниками у процесі трудової діяльності	17
6.1 Загальні положення	17
6.2 Підвищення кваліфікації	19
6.3 Тренажерна підготовка	20
6.4 Психофізіологічне забезпечення	21
6.5 Протипожарні і протипожежні тренування	22
6.6 Періодичні медичні (наркологічні) огляди	23
6.7 Періодична перевірка знань	24
7 Адміністративні форми роботи з персоналом	26
7.1 Атестація працівників	26
7.2 Дні охорони праці	27
7.3 Особливі умови	27
7.4 Обходи і огляди робочих місць	28
7.5 Робота з кадровим резервом, молодими спеціалістами і ветеранами-наставниками	30
7.6 Робота технічних бібліотек і кабінетів	32
8 Громадські форми роботи з персоналом	33
Додаток 1. Перелік спеціальностей і посад працівників та екзаменаційних комісій, у яких вони проходять перевірку знань	34

Затверджено
наказ Міністерства палива
та енергетики України
від 02 листопада 2005 р. № 559

НОРМАТИВНИЙ ДОКУМЕНТ
ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ З ПЕРСОНАЛОМ
ПІДПРИЄМСТВ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКИ
Положення

Чинний з 02 січня 2006 р.

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1 Цей нормативний документ «Організація роботи з персоналом підприємств електроенергетики. Положення» (далі – Положення) регламентує основні напрямки створення єдиної системи організації роботи з персоналом на підприємствах електроенергетики.

1.2 Дія Положення поширюється на персонал підприємств електроенергетичної галузі, що належать до сфери управління Мінпаливенерго України або щодо яких Мінпаливенерго України здійснює управління корпоративними правами держави.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У цьому Положенні є посилання на такі нормативні документи:

- Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників, затверджений наказом Міністерства палива та енергетики України від 16.03.2001 № 19-Т.

- Перелік робіт, де є потреба у професійному доборі, затверджений спільним наказом Міністерства охорони здоров'я України та Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 23.09.94 № 263/121, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 25.01.95 за № 18/554.

- Перелік робіт з підвищеною небезпекою, затверджений наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26.01.05 № 15, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 15.02.05 за № 231/10511.

- Перелік професій та видів діяльності для яких є обов'язковим первинний і періодичний профілактичний наркологічний огляд, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 06.11.97 № 1238.

- НАПБ 02.23-2004 Спеціальне навчання, інструктажі та перевірка знань з питань пожежної безпеки на підприємствах енергетичної галузі України. Положення, затверджене наказом Міністерства палива та енергетики України від 22.09.04 № 578.

- СОУ-Н МПЕ 40.1.12.103:2005 Навчання і перевірка знань працівників підприємств електроенергетики з питань охорони праці, пожежної безпеки і технічної експлуатації. Положення, затверджене наказом Міністерства палива та енергетики України від 10.08.05 № 377.

- СОУ-Н МПЕ 40.1.03.107-2004 Система управління охороною праці на підприємствах електроенергетики Мінпаливенерго України. Положення, затверджене наказом Міністерства палива та енергетики України від 27.10.04 № 678.

- Перелік професій, працівники яких підлягають медичному огляду, затверджений наказом Міністерства охорони здоров'я України від 31.03.94 № 95.

- ГКД 34.03.502-95 Психофізіологічне забезпечення праці оперативних працівників на підприємствах Міненерго України, затверджений Міненерго України 14.08.95.

- Положення про професійне навчання кадрів на виробництві, затверджене спільним наказом Міністерства праці та соціальної політики України та Міністерства освіти і науки України від 26.03.2001 № 127/151, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06.04.2001 за № 315/5506.

- Положення про порядок проведення атестації працівників керівного складу державних підприємств, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 27.08.1999 № 1571.

- НПАОП 0.00-4.36-05 Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затверджене наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.01.05 № 15, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 15.02.05 за № 231/10511.

- ДНАОП 0.03-4.02-94 Положення про медичний огляд працівників певних категорій, затверджене наказом Міністерства охорони здоров'я України від 31.03.94 № 45, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 21.06.94 за № 136/345.

- ГКД 34.03.304-99 (НАПБ 05.005-99) Інструкція з організації протипожежних тренувань на підприємствах Міненерго України, затверджена наказом Міністерства енергетики України від 15.10.99 № 290.

- ГНД 34.12.102-2004 Положення про спеціальну підготовку і навчання з питань технічної експлуатації об'єктів електроенергетики, затверджене наказом Міністерства палива та енергетики України від 09.02.2004 № 75 і зареєстроване у Міністерстві юстиції України 05.04.2004 за № 418/9017.

- ГКД 34.12.201-97 Протиаварійні тренування працівників електричних станцій і мереж Міненерго України. Правила проведення, затверджені Міненерго України у 1997 р.

- ГНД 34.03.205-2004 Особливі умови безпечного виконання робіт на підприємствах електроенергетики. Положення, затверджене наказом Міністерства палива та енергетики України від 05.03.2004 за № 134.

- СОУ-Н МПЕ 40.1.03.108-2004 Проведення Днів охорони праці в електроенергетиці. Положення, затверджене наказом Міністерства палива та енергетики України від 27.10.2004 № 677.

- ГНД 34.20.507-2003 Технічна експлуатація електричних станцій і мереж. Правила, затверджені наказом Міністерства палива та енергетики України від 13.06.2003 № 296.

3 ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНІВ. СКОРОЧЕННЯ

Дублювання – самостійне виконання оперативним, оперативно-виробничим працівником (дублером) професійних обов'язків на робочому місці під наглядом досвідченого працівника.

Кваліфікація – ступінь і вид професійної підготовленості працівника, наявність у нього знань, вмінь та навичок, необхідних для виконання ним певної роботи.

Керівники і спеціалісти – керівники підприємств електроенергетики, їх структурних підрозділів, їхні заступники, начальники служб, відділів, цехів, дільниць, лабораторій та їхні заступники, майстри, інженери, інші посадові особи, які організують виробничі процеси.

Навчання з питань охорони праці – навчання працівників з метою отримання необхідних знань і навичок з питань охорони праці або безпечного ведення робіт.

Обслуговування енергоустановок – комплекс робіт, пов'язаних з організацією, контролем або виконанням робіт з оперативного, технічного обслуговування, експлуатації, ремонту, будівництва, налагоджування, випробування, вимірювання, проектування, технічного огляду енергоустановок.

Працівники невиробничі – працівники структурних підрозділів, що забезпечують кадрове, бухгалтерське забезпечення, планування, постачання тощо, реалізацію супутніх потреб (медичне обслуговування, харчування, комунальні і соціальні потреби тощо), супроводження управління (секретаріат, канцелярія тощо), оформлення (художні роботи, копіювання документації тощо), обслуговування приміщень і території (загальна і пожежна охорона, прибирання приміщень, зберігання устаткування, матеріалів і сировини).

Професійне навчання на виробництві – навчання працівників під час професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації.

Роботи з підвищеною небезпекою – роботи в умовах впливу шкідливих або небезпечних виробничих чинників, або такі, де є потреба в професійному доборі, чи пов'язані з обслуговуванням, управлінням, застосуванням технічних засобів праці або технологічних процесів, що характеризуються підвищеним ступенем ризику виникнення аварій, пожеж, загрози життю, заподіяння шкоди здоров'ю, майну, довкіллю.

Спеціалізовані навчальні заклади (СНЗ) – навчальні заклади підприємств електроенергетики або інших організацій, що здійснюють підготовку, перепідготовку, періодичне навчання або підвищення кваліфікації працівників електроенергетики і які в установленому порядку одержали дозволи та ліцензії на проведення навчання працівників.

Спеціальне навчання з питань охорони праці – вивчення працівниками, які залучаються до виконання робіт з підвищеною небезпекою або таких, де є потреба у професійному доборі, вимог відповідних нормативно-правових актів з охорони праці.

Спеціальне навчання з питань пожежної безпеки – навчання працівників в обсязі пожежно-технічного мінімуму.

Спеціальні роботи – окремі види робіт з підвищеною небезпекою, які виконують працівники одночасно з виконанням робіт за своєю професією (спеціальністю).

Стажування – набуття особою практичного досвіду виконання виробничих завдань і обов’язків на робочому місці підприємства після теоретичної підготовки до початку самостійної роботи під безпосереднім керівництвом досвідченого фахівця.

Технічна експлуатація – комплекс робіт, пов’язаних з виконанням вимог нормативного документа «Технічна експлуатація електричних станцій і мереж. Правила», а також нормативно-правових і нормативних актів з питань користування електричною і тепловою енергією, улаштування, будови, експлуатації, ремонту обладнання і диспетчерського управління.

Скорочення

ОП – охорона праці;

ПБ – пожежна безпека;

СНЗ – спеціалізований навчальний заклад;

ТЕ – технічна експлуатація;

4 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1 Це Положення розроблено відповідно до вимог ГКД 34.20.507-2003 з метою запровадження єдиних вимог щодо організації роботи з персоналом енергогенеруючих (крім НАЕК «Енергоатом»), енергопередавальних, енергопостачальних компаній та інших організацій, що виконують ремонтні, монтажні, будівельні, налагоджувальні, науково-дослідні, проектні та інші роботи на об’єктах електроенергетики (далі – підприємства електроенергетики).

4.2 Робота з персоналом є одним із основних завдань керівників підприємств електроенергетики та їх структурних підрозділів. Ця робота має плануватись, систематично проводитись і контролюватись. Результатом роботи з персоналом є забезпечення постійної готовності кожного працівника до виконання своїх професійних обов'язків.

4.3 Під час організації роботи з персоналом необхідно враховувати особливості робочого місця, складність і рівень безпеки обладнання, яке обслуговується, а також рівень кваліфікації та індивідуальні особливості працівника, його уміння орієнтуватись у звичайних і аварійних ситуаціях.

4.4 Керівники підприємств електроенергетики та їх структурних підрозділів зобов'язані виконувати вимоги цього Положення. Вони повинні створювати необхідні умови для досягнення працівниками найкращих результатів у роботі і навчанні.

4.5 На підприємствах електроенергетики на основі цього Положення з урахуванням специфіки, структури та виробничих процесів за необхідності розробляються та затверджуються наказами керівників положення підприємств про організацію роботи з персоналом.

4.6 Працівники підприємств електроенергетики залежно від функцій, які вони виконують, поділяються на такі категорії:

- керівники і спеціалісти;
- оперативні працівники;
- оперативно-виробничі працівники;
- виробничі працівники;
- невиробничі працівники.

4.7 Основними завданнями роботи з персоналом є:

- добір працівників необхідного рівня освіти і кваліфікації та комплектація ними робочих місць;

- підготовка працівників до самостійної виробничої діяльності і підтримання кваліфікації з урахуванням вимог сучасного виробництва та нормативно-правових актів і нормативних документів, що стосуються діяльності підприємств електроенергетики;

- забезпечення умов для підтримання довголітньої професійної працездатності працівників;

- формування у працівників почуття корпоративної культури, виробництва і відповідальності за доручену роботу.

4.8 Установлюються такі форми роботи з персоналом:

- професійний добір працівників певних категорій;

- медичний (наркологічний) огляд;

- підготовка до самостійної виробничої діяльності (спеціальна підготовка, спеціальне навчання, стажування, дублювання, тренування);

- перевірка знань;

- допуск до самостійної роботи;

- інструктажі;

- навчання в СНЗ;

- навчання на виробництві;

- перепідготовка;

- підвищення кваліфікації;

- тренажерна підготовка;

- протиаварійні та протипожежні тренування;

- психофізіологічне забезпечення;

- атестація керівників і спеціалістів;

- робота з резервом, з молодими спеціалістами і ветеранами-наставниками;

- адміністративні форми роботи з персоналом (перевірка робочих місць, проведення днів охорони праці, днів майстра, оперативного працівника, інформаційне забезпечення);

- громадські форми роботи з персоналом.

4.9 Час, необхідний для виконання роботи з персоналом, включаючи громадські і колективні форми роботи, зараховується до балансу робочого часу працівника.

4.10 Робота з персоналом, який суміщає професії або виконує спеціальні види робіт, проводиться як з основних професій, так і з професій за сумісництвом (спеціальних видів робіт).

4.11 Працівники, які приймаються на роботу на підприємства електроенергетики, повинні відповідати вимогам до професій, передбачених Довідником кваліфікаційних характеристик професій працівників.

4.12 Порядок і види навчання та перевірки знань працівників електроенергетики встановлюються положеннями підприємств електроенергетики про навчання і перевірку знань з питань охорони праці, пожежної безпеки та технічної експлуатації. Ці положення повинні відповідати вимогам галузевих і державних нормативних актів з питань проведення навчання і перевірки знань персоналу із вищезначених питань.

4.13 На підставі положень про організацію роботи з персоналом на кожному підприємстві електроенергетики має складатися «План заходів роботи з персоналом», затверджений керівником підприємства (далі – План).

У плані повинні бути конкретизовані персоналом, термін їх виконання і посадові особи, відповідальні за проведення усіх видів роботи з персоналом.

У плані має бути наведено обов'язкові форми і періодичність роботи для посад і професій працівників підприємств, у тому числі навчання в спеціалізованих, тренажерних і навчальних закладах.

4.14 Річні плани роботи з персоналом підприємств електроенергетики розробляються на основі проектів планів структурних підрозділів. Кожний структурний підрозділ

розробляє проект свого річного плану роботи з персоналом і направляє його на підприємство за два місяці до початку року.

Після затвердження річного плану керівником підприємства структурний підрозділ, за необхідності, вносить корективи й затверджує свої щоквартальні або місячні плани роботи з персоналом.

Виконання планів роботи з персоналом має систематично контролюватись. Порядок і форми контролю визначаються розпорядчими документами підприємства електроенергетики.

4.15 Після закінчення року мають складатись річні звіти про роботу з персоналом, які крім інформації про виконання планових і позапланових заходів мають містити висновки і пропозиції щодо поліпшення цієї роботи в наступні періоди.

На підставі одержаних від структурних підрозділів річних звітів про роботу з персоналом, проводиться аналіз ефективності роботи з персоналом по підприємству електроенергетики в цілому. Результати цього аналізу, а також висновки і заходи з поліпшення цієї роботи, оформлюються організаційно-розпорядчим документом підприємства електроенергетики.

4.16 Професійна підготовка працівників, підтримання і підвищення кваліфікації має проводитись, як правило, в навчально-курсних комбінатах, навчально-тренувальних центрах (далі – центр) або в інших навчальних закладах, які повинні мати необхідну нормативну і навчально-методичну документацію та необхідні технічні засоби навчання.

4.17 На кожному підприємстві для організації роботи з персоналом повинні бути організовані технічні бібліотеки, технічні кабінети та кабінети з охорони праці. Для технічної бібліотеки і кабінетів повинні бути виділені відповідні

приміщення (допускається суміщення кабінетів з охорони праці та технічних кабінетів) і створені умови, які дають змогу всьому персоналу ефективно їх використовувати для підвищення своєї кваліфікації.

4.18 Навчально-курсів комбінати (центри) розробляють програми навчання і підвищення кваліфікації для кожної категорії працівників, які проходять навчання у цьому навчально-курсів комбінаті (центрі). Список викладачів, що проводять заняття, затверджується керівником підприємства, до складу якого входить навчально-курсів комбінат (центр).

4.19 Відповідальність за роботу з персоналом розподіляється таким чином:

- на керівника підприємства – за комплектування персоналом, формування і реалізацію стратегії роботи з кадрами, створення умов для закріплення кваліфікованих працівників, створення і удосконалення системи стимулювання процесів і результатів роботи з персоналом;

- на технічного керівника підприємства – за якісне і в повному обсязі виконання планів роботи з персоналом підприємства;

- на керівника структурного підрозділу – за якісне і в повному обсязі виконання планів роботи з персоналом структурного підрозділу.

4.20 На підприємствах електроенергетики щокварталу підбиваються підсумки поточної роботи з персоналом, на підставі яких видається наказ про заохочення працівників за сумлінне виконання роботи або покарання осіб за неповне неякісне виконання роботи з персоналом.

4.21 Відповідальність за виконання вимог цього Положення покладається на керівників підприємств та їх структурних підрозділів.

5 ПРИЙМАННЯ НА РОБОТУ

5.1 Загальні вимоги

5.1.1 Рівень освіти і кваліфікації осіб, які приймаються на роботу, має відповідати вимогам Довідника кваліфікації професій працівників до даної посади (професії).

5.1.2 До призначення осіб на роботу на підприємствах електроенергетики вони мають пройти:

- медичний (наркологічний огляд);
- професійний добір;
- співбесіду;
- вступний інструктаж.

Медичний та наркологічний огляди проходять особи, які приймаються на роботу, для якої обов'язковим є проведення такого медичного або наркологічного огляду.

Професійний добір проходять особи, які залучатимуться до виконання робіт, зазначених у Переліку робіт, де є потреба у професійному доборі. Співбесіда проводиться з метою ознайомлення з документами, які подає особа, що приймається на роботу, а також з досвідом її роботи на попередньому місці (місцях).

5.1.3 Після проходження медичного (наркологічного) огляду, профвідбору і співбесіди керівник структурного підрозділу, куди приймається особа, візує її заяву із зазначенням згоди або незгоди про прийняття цієї особи на роботу.

У наказі про прийом працівника на роботу мають зазначатися результати проходження професійного добору, медичного (наркологічного) огляду та проведення вступного інструктажу.

Після підписання з наказом має бути ознайомлено працівника під розпис, із зазначенням дати ознайомлення. До

початку самостійного виконання роботи працівник має пройти:

- первинний інструктаж на робочому місці;
- спеціальну підготовку (спеціальне навчання);
- стажування;
- перевірку знань;
- допуск до самостійного виконання роботи.

Порядок проведення вищезазначених форм роботи з персоналом та категорії працівників, які його проходять, визначається положенням про навчання працівників для кожного підприємства електроенергетики.

5.1.4 Працівник під час прийому на роботу на підприємство електроенергетики має подати до відділу кадрів такі документи:

- заяву про прийом на роботу, узгоджену з керівником структурного підрозділу, в якому він буде працювати;
- автобіографію;
- особистий листок з обліку кадрів;
- фотографії;
- документ про освіту;
- трудову книжку;
- направлення на роботу або довідку про надання права вільного працевлаштування для молодих спеціалістів;
- довідку податкової інспекції про присвоєння ідентифікаційного коду;
- паспорт;
- військовий білет;
- висновки про результати проходження професійного добору і медичного (наркологічного) огляду.

5.1.5 Особа, яка приймається на роботу, має бути проінформована про обсяг знань, навичок, методів і прийомів виконання роботи, засвоєння і застосування яких є обов'язковими для посади (професії), на яку вона прийма-

ється, про діючу на підприємстві систему роботи з персоналом і обов'язки працівника в рамках цієї системи, а також про режим його роботи і порядок оплати праці.

5.2 Професійний добір

5.2.1 Професійний добір проходять особи, які приймаються на підприємства електроенергетики для виконання робіт, що зазначені у Переліку робіт, де є потреба у професійному доборі (додаток 1).

5.2.2 Професійний добір проводиться з метою визначення придатності особи виконувати певну роботу на підставі оцінки її психофізіологічних і особистих показників, які є критерієм оцінки відповідності даній посаді (професії, роботі).

За необхідності професійний добір може доповнюватися іншими формами оцінки персоналу (асесмент-центр тощо).

5.2.3 Методи проведення професійного добору, визначення та оцінки психофізіологічних показників регламентуються відповідними нормативними документами.

5.3 Первинний медичний (наркологічний) огляд

5.3.1 Перелік шкідливих виробничих чинників і робіт, для виконання яких проводяться попередні і періодичні медичні огляди, та порядок їх проведення встановлюються Міністерством охорони здоров'я України згідно з ДНАОП 0.03-4.02-94.

5.3.2 Попередні медичні (наркологічні) огляди під час прийому на роботу проводяться з метою визначення придатності осіб за станом здоров'я до роботи за конкретно визначеною професією, спеціальністю, посадою.

5.3.3 Для проходження первинного медичного (наркологічного) огляду особи, які приймаються на роботу, мають

отримати на підприємстві направлення встановленої форми.

5.3.4 Результати попереднього медичного огляду зазначаються в картці особи, яка підлягає медичному огляду. За результатами наркологічного огляду видається сертифікат встановленого зразка.

5.3.5 Особи, які мають протипоказання за результатами первинного медичного (наркологічного) огляду, на дану роботу не приймаються.

5.3.6 Облік проведення первинних медичних (наркологічних) оглядів покладається на відділ кадрів підприємства.

5.4 Вступний інструктаж

5.4.1 Вступний інструктаж проходять усі без винятку особи, які приймаються на постійну або тимчасову роботу на підприємства електроенергетики, а також:

- працівники інших організацій, які прибули на підприємство і беруть безпосередню участь у виробничому процесі або виконують інші роботи на підприємстві;
- учні та студенти, які прибули на підприємство для проходження виробничої практики;
- особи, що прибули на екскурсію на підприємство.

5.4.2 Зміст, порядок проведення і реєстрації вступних інструктажів установлюється положенням про навчання працівників на кожному підприємстві електроенергетики.

5.5 Підготовка працівників до початку самостійної роботи

5.5.1 Підготовка працівника проводиться до початку його самостійної роботи і повинна передбачати:

- первинний інструктаж, за винятком працівників, які звільняються від такого інструктажу;

- спеціальну підготовку (спеціальне навчання) з питань ОП, ПБ і ТЕ (для працівників, для яких обов'язкове таке навчання);

- стажування, за винятком працівників, які звільняються від стажування;

- первинну перевірку знань (за винятком працівників, які звільняються від перевірки знань);

- дублювання (для оперативного персоналу);

- первинне протипожежне і протипожежне тренування (для оперативного і оперативно-виробничого персоналу);

- оформлення допуску до самостійної роботи.

5.5.2 Тематика, порядок проведення і реєстрації первинних інструктажів, а також перелік посад (професій), які звільняються від проведення первинних інструктажів, встановлюються положенням підприємства про навчання працівників.

5.5.3 Попереднє спеціальне навчання з питань охорони праці, пожежної безпеки, спеціальна підготовка з питань технічної експлуатації, стажування, первинна перевірка знань і дублювання працівників перед допуском до самостійної роботи проводяться у порядку, встановленому положенням підприємства про навчання працівників.

5.6 Допуск до самостійної роботи

5.6.1 Після закінчення підготовки, передбаченої підрозділом 5.5 цього Положення, працівник допускається до самостійної роботи розпорядженням:

- технічного керівника підприємства електроенергетики – для оперативних працівників;

- керівника структурного підрозділу – для інших працівників.

Це розпорядження візується службами охорони праці, протипожежної роботи і підготовки персоналу або працівником, якому доручена ця робота.

5.6.2 Працівники, які звільняються від проходження первинного інструктажу, стажування, перевірки знань і не проходять спеціальної підготовки (спеціального навчання), допускаються до самостійної роботи одразу після підписання наказу про прийняття на роботу.

5.6.3 Оперативні працівники, які мали перерву у роботі більше шести місяців, допускаються до самостійної роботи після інструктажу, стажування, перевірки знань та дублювання. Оперативно-виробничі працівники – після інструктажу, стажування та перевірки знань.

5.6.4 Допуск до самостійної роботи невиробничих працівників, залежно від роботи, яку вони будуть виконувати, надається після інструктажу і перевірки знань інструкцій з охорони праці, пожежної безпеки, інструкцій, які стосуються його роботи або тільки після інструктажу.

6 РОБОТА З ПРАЦІВНИКАМИ У ПРОЦЕСІ ТРУДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

6.1 Загальні положення

6.1.1 Працівники підприємств електроенергетики у процесі трудової діяльності проходять інструктажі з питань охорони праці, пожежної безпеки і технічної експлуатації, які поділяються на періодичні, позапланові та цільові.

Перелік посад і професій працівників, які звільняються від проведення періодичних та позапланових інструктажів, встановлюється положенням підприємства про навчання працівників.

6.1.2 Працівники, які суміщують професії або виконують спеціальні види робіт, проходять інструктажі як з їх основних професій, так і з професій за сумісництвом (спеціальних видів робіт).

6.1.3 Порядок проведення інструктажів та їх реєстрація встановлюється положенням про навчання для кожного підприємства електроенергетики.

Допускається реєстрація інструктажів з питань охорони праці, пожежної безпеки і технічної експлуатації в єдиному журналі.

6.1.4 Інструктажі завершуються перевіркою знань у вигляді усного опитування за тематикою інструктажу. Перевірку здійснює особа, яка проводила інструктаж. У разі незадовільних результатів опитування з працівником протягом 10 днів знову проводиться інструктаж і повторне усне опитування. У разі незадовільних результатів повторного опитування працівнику призначається повторна перевірка знань. У разі незадовільних результатів перевірки знань працівник до роботи не допускається.

6.1.5 Навчання на виробництві проводиться щороку. Його проходять працівники, зайняті на роботах з підвищеною небезпекою або таких, де є потреба у професійному доборі.

Тривалість щорічного навчання на виробництві повинна бути не менше 30 год.

Програми щорічного навчання на виробництві повинні включати питання охорони праці, пожежної безпеки і технічної експлуатації.

6.1.6 Періодичне навчання в СНЗ проходять категорії працівників, визначених Положенням про навчання.

6.1.7 Тривалість періодичного навчання в СНЗ має дорівнювати 40–72 години. Таке навчання може одночасно вважатись однією із форм підвищення кваліфікації за умови дотримання вимог Положення про професійне навчання кадрів на виробництві.

6.1.8 Періодичне навчання в СНЗ з питань охорони праці, пожежної безпеки і технічної експлуатації, як прави-

ло, має проводитись одночасно за єдиною програмою, де обсяг навчання з питань технічної експлуатації має дорівнювати не менше половини всього обсягу навчання. Навчання в СНЗ може проводитись з інших питань, які належать до сфери діяльності підприємства.

6.1.9 Перепідготовка робітників здійснюється у формі професійно-технічного навчання з метою оволодіння іншою професією робітниками, які здобули первинну професійну підготовку.

Особи з вищою освітою, які з певних причин оволодівають робітничими професіями, проходять навчання на загальних підставах.

6.2 Підвищення кваліфікації

6.2.1 Підвищення кваліфікації працівників мають здійснювати навчальні заклади, у тому числі СНЗ підприємств електроенергетики, які в установленому порядку одержали ліцензії Міністерства освіти і науки України на проведення такого навчання.

6.2.2 Підвищення кваліфікації проводиться відповідно до вимог Положення про професійне навчання кадрів на виробництві.

6.2.3 Підвищення кваліфікації робітників здійснюється за такими формами:

- виробничо-технічні курси;
- курси цільового призначення.

Успішне закінчення навчання на виробничо-технічних курсах є необхідною умовою для присвоєння робітникам вищого кваліфікаційного розряду (класу, категорії) та професійного зростання.

Періодичність навчання робітників на курсах підвищення кваліфікації становить, як правило, не рідше одного разу на п'ять років.

6.2.4 Підвищення кваліфікації керівних працівників та фахівців здійснюється за такими формами:

- спеціалізація;
- довгострокове (не менше 72 годин) підвищення кваліфікації;
- короткострокове підвищення кваліфікації.

Періодичність довгострокового підвищення кваліфікації становить не рідше одного разу на п'ять років. За результатами довгострокового підвищення кваліфікації видається свідоцтво встановленого зразка.

6.3 Тренажерна підготовка

6.3.1 Тренажерна підготовка оперативних працівників проводиться з метою підтримання на належному рівні навичок в управлінні енергетичним обладнанням.

6.3.2 Тренажерна підготовка проводиться в спеціалізованих тренажерних пунктах, які, як правило, повинні створюватись при диспетчерських службах енергетичних систем електричних мереж, на електричних станціях або в СНЗ, які мають відповідні програми та матеріально-технічну базу для його проведення.

6.3.3 Навчання в тренажерних пунктах повинні проходити диспетчери всіх рівнів та чергові підстанцій, а також оперативні працівники електростанцій (за можливості). Диспетчери, начальники змін, машиністи енергоблоків проходять тренажерну підготовку 1 раз на 3 роки, решта оперативних працівників – за рішенням керівника підприємства.

6.3.4 Працівники щороку повинні проходити практичне навчання на манекенах з надання першої допомоги потерпілим у разі нещасних випадків.

6.4 Психофізіологічне забезпечення

6.4.1 До психофізіологічного забезпечення належать психофізіологічні, психологічні, фізіологічні і медичні методи, що проводяться з метою:

- ефективного відтворювання працездатності кадрів;
- професійного добору персоналу певних категорій, що приймається на роботу, а також у разі посадових переміщень вже працюючого персоналу;
- системного аналізу і оптимізації кадрових ресурсів;
- психофізіологічного контролю і моніторингу оперативних працівників щодо готовності персоналу ефективно виконувати свої професійні обов'язки.

6.4.2 Психофізіологічний контроль здійснюється з метою оцінки відповідності поточного психофізіологічного стану оперативних працівників вимогам його професії щодо ефективності і надійності роботи.

6.4.3 Психофізіологічний контроль здійснюється на робочих місцях і може бути дискретним і безперервним, реєструючим і прогностичним – залежно від конкретних виробничих завдань і версії методичного забезпечення психофізіологічного моніторингу.

6.4.4 За даними психофізіологічного контролю оцінюється поточний стан конкретної людини в процесі професійної діяльності щодо його оптимальної працездатності. За необхідності вживаються заходи для поточної оптимізації психофізіологічного стану (як правило, особисті заходи індивідуального характеру). Ефективність цих заходів контролюється подальшими даними психофізіологічного контролю.

6.4.5 Дані психофізіологічного контролю і результати поточної оптимізації працездатності враховуються керівниками під час планування і реалізації виробничого процесу

щодо спроможності оперативних працівників, які знаходяться на чергуванні, виконувати свої професійні обов'язки, необхідності підстраховування, заміни протягом зміни, наданні короткочасного відпочинку тощо.

6.4.6 За даними психофізіологічного моніторингу плануються оптимізаційні заходи довгострокового характеру особисто самим оператором і відповідальними особами для системного аналізу кадрових ресурсів.

6.4.7 Керівник оператора, що контролюється, є відповідальним за здійснення оператором заходів психофізіологічного моніторингу відповідно до затвердженого для конкретного робочого місця регламенту. Він також несе відповідальність за використання отриманої інформації для оптимізації виробничої діяльності.

6.4.8 Дані психофізіологічного моніторингу не можуть бути основою для прийняття рішень про професійну спроможність працівника, а також для порівняння працівників між собою. Ці дані призначені лише для забезпечення ефективного професійного довголіття, оптимізації ефективності і надійності професійної діяльності індивідуально кожного оперативного працівника.

6.5 Протиаварійні і протипожежні тренування

6.5.1 Протиаварійні тренування персоналу проводяться відповідно до вимог ГКД 34.12.201-97 і поділяються на міжсистемні, загальномережні, диспетчерські, загальносистемні, загальностанційні, блочні, цехові, дільничні, районні і підстанційні.

Вони проводяться за схемами, з умовними діями учасників або з реальними діями на обладнанні.

Періодичність проведення міжсистемних тренувань – 1-2 рази на рік, загальносистемних 1-2 рази на рік, диспетчерських 3-4 рази на рік, загальностанційних і блочних

1 раз на рік, цехових 3 рази на рік, електростанційних з безцеховою структурою – 4 рази на рік, загальномережних – 1 раз на рік, районних – 3 рази на рік, дільничних і підстанційних – 3 рази на рік.

6.5.2 Протипожежні тренування персоналу проводяться відповідно до вимог ГКД 34.03.304-99.

Протипожежні тренування поділяються на цехові, об'єктові, спільні та індивідуальні.

Цехові і об'єктові протипожежні тренування допускається поєднувати з протиаварійними тренуваннями.

Кожний працівник із числа оперативного, оперативно-виробничого і виробничого персоналу має брати участь у планових протипожежних тренуваннях не менше 3 разів на рік.

Диспетчерський персонал підприємств електроенергетики та їхніх структурних підрозділів повинен проходити одне протипожежне тренування на робочому місці та брати участь в проведенні одного тренування на об'єкті.

За рішенням керівника підприємства один раз на рік до згаданих тренувань можуть залучатись керівні працівники та працівники невиробничих підрозділів.

6.5.3 Працівники підприємств електроенергетики, які за результатами проведення протиаварійних тренувань одержали незадовільні оцінки, протягом місяця проходять додаткове навчання і повторні протиаварійні тренування. У разі незадовільних результатів повторного протиаварійного тренування працівник відсторонюється від виконання оперативної роботи.

6.6 Періодичні медичні (наркологічні) огляди

6.6.1 У процесі трудової діяльності персонал підприємств електроенергетики (працівники певних категорій) проходить медичні (наркологічні) огляди за періодичністю

і в порядку, встановленому Положенням про медичний огляд працівників певних категорій та Переліком професій та видів діяльності, для яких є обов'язковим первинний і періодичний профілактичний наркологічний огляд.

6.6.2 Адміністрація підприємства зобов'язана щороку складати поіменний список осіб, які мають проходити медичний (наркологічний) огляд, із зазначенням назви виробництва, цехів, дільниць, професій, виробничих шкідливих факторів, впливу яких піддається працюючий, стажу роботи в цих умовах. Список працівників, які повинні проходити медичний огляд, має узгоджуватися з територіальним органом санепідемстанції.

6.6.3 Облік проведення періодичних медичних (наркологічних) оглядів покладається на керівників структурних підрозділів, які мають також зробити запис про результати проходження оглядів у посвідченні працівника.

6.7 Періодична перевірка знань

6.7.1 Працівники підприємств електроенергетики у процесі трудової діяльності проходять перевірку знань з питань охорони праці, пожежної безпеки, технічної експлуатації.

6.7.2 Періодична перевірка знань проводиться:

- з питань охорони праці – щороку для працівників, які виконують роботи підвищеної небезпеки або такі, де є потреба у професійному доборі, для інших працівників – один раз на три роки;

- з питань пожежної безпеки – щороку для працівників, які зайняті на роботах підвищеної пожежної небезпеки, для інших працівників – один раз на три роки;

- з питань технічної експлуатації – один раз на три роки.

Перелік посад і спеціальностей працівників, які звільняються від перевірки, встановлюється положенням підприємства про навчання працівників.

6.7.3 Порядок проведення перевірки знань встановлюється:

- ГНД 34.12.102-2004 – з питань технічної експлуатації;
- ГКД 34.03.304-99 (НАПБ 05.005-99) – з питань пожежної безпеки.

У положеннях про навчання, які затверджуються на підприємствах електроенергетики, як правило, мають поєднуватись вимоги всіх трьох вищезазначених нормативних документів.

6.7.4 Перелік спеціальностей і посад працівників та екзаменаційних комісій, в яких вони проходять перевірку знань, наведено у додатку 1 до цього Положення.

6.7.5 Обсяг знань для перевірки керівників і спеціалістів встановлюється їх посадовими інструкціями, а для робітників – довідником кваліфікаційних характеристик професій працівників або робочими інструкціями.

6.7.6 Особи, обов'язками яких передбачено заміщення вищих керівників за їх відсутності на роботі (відпустка, хвороба тощо), зобов'язані проходити перевірку знань в обсязі посади, яка заміщується.

Робітники, які суміщують професії, проходять перевірку знань як з основних професій, так і з професій за сумісництвом.

6.7.7 Якщо в річному поіменному календарному графіку дата перевірки знань працівників збігається з відпусткою, відрядженням тощо, то перевірка знань проводиться до початку відпустки, відрядження тощо.

6.7.8 Перевірка знань працівників автомобільного транспорту, будівельників, верстатників, тощо проводиться в обсязі вимог нормативних документів, що стосуються цих спеціальностей.

6.7.9 Працівники спеціалізованих ремонтних і монтажних організацій, які залучаються до виконання робіт на під-

приємствах електроенергетики, проходять перевірку знань в своїх організаціях.

6.7.10 Керівництво підприємства (технічні керівники, головні диспетчери, головні інженери та їх заступники, заступники директорів (директори) з охорони праці) зобов'язані систематично контролювати роботу екзаменаційних комісій підрозділів підприємства.

7 АДМІНІСТРАТИВНІ ФОРМИ РОБОТИ З ПЕРСОНАЛОМ

7.1 Атестація працівників

7.1.1 Атестація працівників керівного складу державних підприємств проводиться з метою підвищення ефективності їх діяльності. Під час атестації оцінюються їх ділові та професійні якості, виконання ними посадових обов'язків, зазначених у професійно-кваліфікаційних характеристиках їх посад, а також – нормативно-правових актах.

7.1.2 Порядок проведення атестації працівників керівного складу державних підприємств та оформлення їх результатів встановлено Положенням про порядок проведення атестації працівників керівного складу державних підприємств.

7.1.3 Атестація персоналу не звільняє працівника від періодичних і позачергових перевірок знань.

7.1.4 На підприємствах електроенергетики, які мають статус акціонерних компаній (товариств), атестація працівників проводиться у порядку, встановленому керівниками цих компаній (товариств).

7.2 Дні охорони праці

7.2.1 Дні охорони праці проводяться з метою запобігання виробничому травматизму, поліпшення стану безпеки і виробничої санітарії, культури виробництва, а також підвищення рівня навчання персоналу безпечним прийомам праці. У проведенні Днів охорони праці повинні брати участь перші керівники підприємств електроенергетики.

7.2.2 Дні охорони праці проводяться щомісяця, як правило, кожного другого четверга місяця. Підприємствам електроенергетики надається право встановлювати інший день тижня для проведення Днів охорони праці.

7.2.3 Порядок проведення Днів охорони праці встановлено галузевим нормативним документом СОУ-Н МПЕ 40.1.03.108-2004.

7.2.4 Проведення днів майстра, оперативного працівника тощо регламентуються розпорядчими документами підприємства електроенергетики.

7.3 Особливі умови

7.3.1 Особливі умови безпечного виконання робіт на підприємствах електроенергетики (далі – Особливі умови) передбачають виконання додаткових організаційних заходів щодо запобігання нещасним випадкам. Ці організаційні заходи мають передбачати:

- збільшення обсягу контролю за виконанням вимог безпеки на робочих місцях;

- запровадження більш жорстких заходів щодо покарання порушників вимог безпеки та низької якості перевірок робочих місць;

- здійснення додаткових організаційних заходів порівняно з повсякденною роботою;

- проведення додаткового навчання працівників безпечним методам виконання робіт.

7.3.2 Особливі умови, як правило, вводяться у найбільш травмонебезпечні періоди року, а також оперативно, залежно від обставин і рівня травматизму на підприємствах електроенергетики.

7.3.3 На період дії Особливих умов призначаються уповноважені представники підприємств електроенергетики, основним завданням яких є забезпечення якісного і в повному обсязі виконання вимог ГНД 34.03.205-2004 і оперативний контроль за роботою в період дії Особливих умов керівників структурних підрозділів та інших посадових осіб, які організовують, контролюють або виконують роботи в енергетичних установках.

Контролюючі представники підприємств електроенергетики наділяються додатковими правами щодо перевірок робочих місць і документації та заборони на виконання робіт у разі виявлення порушень вимог безпеки.

7.4 Обходи і огляди робочих місць

7.4.1 Обходи робочих місць проводяться керівним та оперативним персоналом з метою:

- контролю дотримання вимог правил, норм, положень та інструкцій з експлуатації, підтримання встановленого режиму роботи обладнання, а також вимог безпеки безпосередньо на робочих місцях;

- контролю дотримання персоналом порядку здавання – приймання зміни, ведення оперативної документації, підтримання належного рівня виробничої та трудової дисципліни;

- перевірки своєчасного виявлення персоналом дефектів та неполадок у роботі обладнання і оперативного прийняття рішень з їх усунення;

- контролю правильного застосування нарядної системи та допуску до робіт;
- перевірки стану гігієни та умов праці на робочих місцях;
- контролю комплектації робочих місць справними і випробуваними засобами захисту та засобами пожежегасіння відповідно до чинних нормативів;
- перевірки справності та дотримання порядку зберігання та видачі електрофікованих і пневматичних інструментів та інших пристроїв, які застосовуються на робочих місцях;
- перевірки знань персоналом норм, правил, інструкцій, проведення інструктажів, протипожежних та протиаварійних тренувань;
- перевірки наявності та якості технічної документації, технологічних схем та інструкцій згідно із затвердженим переліком;
- проведення коротких співбесід з актуальних питань та прийняття пропозицій щодо поліпшення організації праці та забезпечення безаварійної та безпечної роботи.

7.4.2 На підприємствах електроенергетики обходи робочих місць мають організовуватися таким чином, щоб кожне робоче місце, з віддаленими дільницями включно, перевірялося не рідше одного разу в квартал. На електростанціях та в інших організаціях компактного розташування такі перевірки кожного робочого місця рекомендується здійснювати щомісяця.

7.4.3 На підприємствах електроенергетики має затверджуватися регламент перевірок робочих місць керівниками і спеціалістами. Рекомендується встановити таку періодичність перевірок робочих місць:

- директор та його заступник із не виробничих питань - один раз на квартал;

- технічні керівники, головні інженери та їх заступники – щомісяця;
- керівники і спеціалісти виробничих служб підприємства – два рази на місяць;
- керівники і спеціалісти структурних підрозділів – щотижня.

7.4.4 Ведення оперативної документації має щодня перевірятись керівництвом оперативної служби.

7.5 Робота з кадровим резервом, молодими спеціалістами і ветеранами-наставниками

7.5.1 Робота з молодими спеціалістами

Організація роботи з молодими спеціалістами за рішенням керівника підприємства покладається на відділ кадрів або на інший структурний підрозділ – відповідальний за підготовку персоналу.

Молоді спеціалісти, прийняті на роботу після закінчення вищого навчального закладу, мають протягом року пройти стажування.

Розпорядженням по підприємству кожному молодому спеціалісту призначається керівник стажування. Керівник разом з молодим спеціалістом складають план стажування, який затверджується технічним директором (головним інженером).

Планом стажування має передбачатись вивчення молодим спеціалістом структури галузі взаємовідносин та напрямків діяльності підприємств, загального стану галузі та перспектив її розвитку.

Молодий спеціаліст має вивчити структуру свого підприємства, інші питання його діяльності, а також напрямки діяльності підрозділів.

Крім загальних питань, планом має передбачатися підготовка за фахом.

По закінченні стажування молодого спеціаліста його результати розглядаються на комісії, яка складається з технічного керівника підприємства або його заступника, керівника структурного підрозділу, в якому працює молодий спеціаліст, керівника стажування, представника профспілки, відділу кадрів та юриста (за наявності у штаті).

З метою поліпшення якості підготовки молодих спеціалістів повинні проводитись науково-технічні конференції молодих спеціалістів, конкурси тощо.

7.5.2 Робота з кадровим резервом на вищі посади

Організація роботи з кадровим резервом покладається на відділ кадрів.

Відділ кадрів готує документи кадрового резерву і контролює залучення кандидатів на вищі посади.

Підготовкою кадрового резерву займається безпосередньо керівництво підприємства.

7.5.3. Робота з ветеранами-наставниками

Організація роботи з ветеранами-наставниками покладається на технічних керівників підприємства і на керівників підрозділів, в яких працюють ветерани.

Головною метою роботи з ветеранами є використання їх досвіду для більш якісної підготовки молодих спеціалістів та менш досвідчених працівників для забезпечення високої якості виконуваних робіт з експлуатації, ремонту, технічного обслуговування, випробувань, налагодження обладнання тощо.

Ветерани-наставники мають залучатися до складання планів і програм технічного навчання в структурних підрозділах підприємства, проведення навчання за складеними програмами.

На період стажування молодих спеціалістів керівника-ми стажування слід призначати також фахівців із складу ветеранів-наставників.

Ветерани-наставники включаються до складу комісій з проведення днів охорони праці, днів майстра тощо.

Найбільш досвідчених ветеранів-наставників необхідно включати до складу комісій з перевірки знань НД з охорони праці, технічної експлуатації, пожежної експлуатації тощо.

За активну роботу з навчання та підвищення кваліфікації працівників підприємства до ветеранів-наставників доцільно застосовувати різні заходи заохочення – нагородження Почесними грамотами, встановлення надбавок до основної заробітної плати, цільове преміювання тощо.

7.6 Робота технічних бібліотек і кабінетів

7.6.1 На кожному підприємстві електроенергетики, а також у кожному відокремленому структурному підрозділі підприємства, мають організовуватися технічний кабінет, кабінет з охорони праці (допускається їх суміщення) і технічна бібліотека.

7.6.2 Режим роботи технічної бібліотеки, технічного кабінету, кабінету з охорони праці має передбачати користування ними всім працівникам підприємства.

7.6.3 У технічних бібліотеках мають бути:

- підручники, навчальні посібники та книги електроенергетичного профілю, а також з інших питань, що стосуються роботи підприємства;
- відомча література, що видається інститутами та іншими організаціями електроенергетичної галузі;
- нормативні документи (правила, положення, інструкції);
- коментарі, посібники та інша література для вивчення нормативних документів;
- технічні журнали та журнали з охорони праці.

7.6.4 Персонал підприємств електроенергетики слід систематично оповіщати про нову літературу, нормативні документи або інші видання, що надійшли до бібліотеки.

7.6.5 У технічних кабінетах мають бути схеми, плакати, макети обладнання, деталі конструкцій, а також інші експонати, що дають змогу зробити більш ефективним навчання персоналу.

Обладнання кабінетів з охорони праці має відповідати вимогам нормативних документів про ці кабінети.

7.6.6 Керівництво роботою технічних бібліотек і технічних кабінетів покладається на головних інженерів (технічних керівників) підприємств електроенергетики, а кабінетів з охорони праці – на служби з охорони праці.

8 ГРОМАДСЬКІ ФОРМИ РОБОТИ З ПЕРСОНАЛОМ

8.1 Одночасно з обов'язковими формами роботи з персоналом адміністрація та профспілкова організація підприємства електроенергетики повинні також застосовувати громадські форми підвищення виробничої активності.

До таких форм роботи з персоналом належать:

- проведення виробничих нарад;
- організація конкурсів і змагань за професіями;
- проведення місячників-оглядів з питань безпеки виробництва;
- організація наочної агітації та інформації з питань діяльності підприємства;
- організація роботи громадських інспекторів з охорони праці та інших працівників, які займаються громадською роботою.

8.2 Порядок організації колективних та громадських форм роботи з персоналом, а також стимулювання працівників, які її виконують, встановлюються розпорядчими документами підприємства електроенергетики.

Додаток 1

до п. 6.7.4 нормативного документа «Організація роботи з персоналом підприємств електроенергетики. Положення»
(обов'язковий)

Перелік спеціальностей і посад працівників та екзаменаційних комісій, у яких вони проходять перевірку знань

№ з/п	Назва посади, професії	Найменування комісії з перевірки знань
1	Керівники, заступники керівників, члени екзаменаційних комісій енергокомпаній (об'єднань)	Комісія центрального органу виконавчої влади з питань паливно-енергетичного комплексу
2	Керівники, заступники керівників, члени екзаменаційних комісій галузевих організацій, що обслуговують об'єкти електроенергетики (ремонт, монтаж, налагоджування, проектування тощо)	Комісія центрального органу виконавчої влади з питань паливно-енергетичного комплексу
3	Керівники, заступники керівників, члени екзаменаційних комісій об'єктів електроенергетики (ТЕС, ТЕЦ, ГЕС, ПС тощо), які підключені до об'єднаної енергосистеми України, але не входять до складу енергокомпаній	Комісія центрального органу виконавчої влади або за його згоди комісія енергокомпанії чи енергосистеми
4	Керівники, заступники керівників, члени екзаменаційних комісій структурних одиниць та підрозділів підприємств, їх служб, відділів, лабораторій, дільниць тощо	Комісія підприємства
5	Диспетчери, чергові інженери, начальники змін усіх рівнів, машиністи енергоблоків, майстри, які мають оперативні права	Комісія підприємства
6	Керівники, заступники керівників, члени екзаменаційних комісій СНЗ	Комісія центрального органу виконавчої влади або комісія підприємства, якому вони належать
7	Інші працівники	Комісія структурного підрозділу підприємства

Міністерство палива та енергетики України

Об'єднання енергетичних підприємств "Галуzeвий резервно-інвестиційний фонд розвитку енергетики" (ГРІФРЕ)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Мінпаливенерго України

від "12" листопада 2005 р № 559

**АРКУШ ПОГОДЖЕННЯ
нормативного документа
Організація роботи з персоналом
підприємств електроенергетики.
Положення**

Директор ДП ДонОРГЕС

В.І. Ткачов

Керівник підрозділу, керівник розробки

В.В. Новіков

Виконавці

В.В. Новіков,
А.У. Цимбалюк

Технічний редактор

М.А. Заводний

Нормоконтролер

Т.В. Рула

УДК 621.3:658.5] (083.13)

Видавець: Об'єднання енергетичних підприємств
«Галузевий резервно-інвестиційний фонд розвитку енергетики»
01001, м. Київ, вул. Хрещатик, 34.
Тел./факс: (044) 249-17-29, 249-10-16.

Додрукарська підготовка та друк
у ДП «Друкарня Державного управління справами»,
01008, м. Київ, вул. Шовковична, 4а.

Підписано до друку 28.11.2005 р. Формат 60x84/16.
Об'єм 2,33 ум. др. арк. Зам. 1561. Наклад 800 пр.